

RĪGAS PILSĒTAS BŪVVALDE

Amatu iela 4, Rīga, LV-1050, tālrunis 67105800, fakss 67012805;
e-pasts: buvvalde@riga.lv, www.rpbv.lv

Rīgā

2017. gada 01. februārī

Nr.BV-17-1-pa

RĪGAS PILSĒTAS BŪVVALDES 2016. GADA PĀRSKATS

Rīgas pilsētas būvvalde (turpmāk – Būvvalde) pārskata periodā – 2016. gadā – turpinājusi aktīvi līdzdarboties būvniecības procesu normatīvo aktu regulējuma pilnveidē. Tikušas analizētas nepilnības, kā arī turpināta sadarbība ar Ekonomikas ministriju, Latvijas pašvaldību savienību un Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, kā arī citām institūcijām, sniedzot priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem. Paralēli Būvvalde savas kompetences ietvaros sagatavojusi priekšlikumus grozījumiem pašvaldības saistošajos noteikumos, kā rezultātā pilnveidoti Rīgas domes 19.04.2016. saistošie noteikumi Nr. 198 “Par kārtību, kādā tiek saskaņota un organizēta ielu tirdzniecība”, Rīgas domes 18.12.2012. saistošie noteikumi Nr.198 „Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtība Rīgā”, Rīgas domes 15.01.2013. saistošie noteikumi Nr. 204 “Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi” un Rīgas domes 26.11.2013. saistošie noteikumi Nr. 77 „Par reklāmu, izkārtņu un citu informatīvo materiālu izvietošanas un afišu stabu un stendu izmantošanas kārtību Rīgā”.

2015. gadā tika uzsākta sistemātiska iesniegtās būvniecības dokumentācijas kvalitātes analīze, kā rezultātā tika secināts, ka ~ 53% no Būvvaldē iesniegtās būvniecības dokumentācijas nav pilnvērtīgi izstrādāta, līdz ar to Būvvalde nevar to kompleksi izvērtēt. Lai situāciju uzlabotu, tika veiktas izmaiņas būvniecības dokumentācijas iesniegšanas un izskatīšanas kārtībā, nosakot 10 kritērijus – nepilnības būvprojektos, kurus konstatējot Būvvaldē iesniegtā dokumentācija nevar tikt kompleksi izvērtēta, līdz ar to tā netika virzīta tālākai izskatīšanai, un būvniecības ierosinātais saņēma Būvvaldes atteikumu saskaņot projektu. 2016. gada oktobrī apritēja gads kopš šīs kārtības ieviešanas un, izvērtējot sagatavoto pirmreizējo atteikumu skaitu, tika secināts, ka to skaits gada laikā ir samazinājies trīs reizes. Šie dati pierāda, ka Būvvaldes mērķtiecīgās rīcības rezultāts ir motivējis projektētāju profesionālā līmeņa celšanu. Līdz ar to 2016. gada decembrī tika pārskatīti iepriekš noteiktie kritēriji, samazinot to skaitu un paredzot atsevišķus izņēmuma gadījumus, kad izskatīšanas laikā iesniegto dokumentāciju ir iespējams papildināt.

Būvvaldes struktūrshēma

Lai nodrošinātu Rīgas pilsētas būvvaldes funkciju, uzdevumu un nosprausto mērķu efektīvu, savlaicīgu un tiesisku izpildi, ievērojot izmaiņas normatīvajos aktos, 2016. gadā turpināta

2012. gada nogalē uzsāktā Būvvaldes organizatoriskās struktūras reorganizācija. Tā rezultātā 2016. gadā tika apvienota Rīgas pilsētas būvvaldes Arhitektūras pārvaldes Arhitektu nodaļa, Rīgas pilsētas kultūras pieminekļu aizsardzības nodaļa un Detālplānojumu nodaļa, izveidojot Arhitektu un teritorijas plānotāju nodaļu, kas saglabājusi iepriekšējo nodaļu funkcijas un tās speciālistus. Tas veicinājis un optimizējis vienotu izpratni un vienveidīgu lēmumu sagatavošanu.

Būvvaldes Pilsētvides dizaina pārvaldē veiktas izmaiņas, apvienojot Reklāmas saskaņošanas nodaļu ar Valsts valodas dienestu, izveidojot Valsts valodas un pilsētvides nodaļu. Tādējādi ticis efektīvizēts un uzlabots reklāmas projektu izskatīšanas un saskaņošanas process, nodrošinot reklāmas izvietošanas atļauju sagatavošanu vienā nodaļā, līdz ar ko ekonomējot laiku reklāmas projektu izvērtēšanai.

Būvvalde 2016. gadā turpinājusi sniegt atbalstu esošo darbinieku profesionālās kvalifikācijas celšanai gan studiju ietvaros, gan nodrošinot dalību dažādos Latvijā un ārvalstīs rīkotosursos, semināros un pieredzes apmaiņas braucienos. Tā rezultātā Būvvaldes speciālisti 2016. gadā piedalījušies Latvijas Nekustamo īpašumu darījumu asociācijas organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā uz Tallinu par nekustamā īpašuma attīstīšanas procesu optimizāciju, piedalījušies darba grupā par projektu "Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas 2016.-2020. gadam", Rīgas kultūrvēsturisko teritoriju tematiskā plānojuma darba grupā, Ūdens teritoriju un krastmalu tematiskā plānojuma darba grupā, Aizsargjoslu un aprobežojumu tematiskā plānojuma darba grupā, Ainavu tematiskā plānojuma darba grupā, Mājokļu attīstības tematiskā plānojuma darba grupā u.c.. Piedalījušies dažādos būvniecības nozares semināros gan kā dalībnieki, gan vieslektori, piemēram, semināros "Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts ēkās" un "Administratīvās lietas par patvaļīgo būvniecību izskatīšana un lēmuma pieņemšana".

Būtiskākās izmaiņas Būvvaldes darbībā 2016. gadā

Sadarbība ar citām institūcijām

2016. gadā Rīgas pilsētas būvvaldes Arhitektūras pārvalde uzsākusi ciešāku sadarbību ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju. Abu institūciju sadarbības stiprināšanas rezultātā tiek veikts sistemātisks darbs, lai meklētu risinājumus birokrātiskā sloga mazināšanai būvniecības dokumentācijas skaņošanas procesā, ja iesaistītas abas institūcijas. Piemēram, Būvvalde iniciējusi neuzlikt par pienākumu pasūtītājam skaņot Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā tos paskaidrojuma rakstus ēkas konservācijai, kuru ietvaros paredzēts novērst tikai ēkas tehniskās apsekošanas atzinumā konstatēto avārijas situāciju, ļaujot paskaidrojuma rakstā minēto būvniecības ieceri izvērtēt Būvvaldes speciālistiem, kā arī, ļaujot Būvvaldes speciālistiem izvērtēt nepieciešamību šādos gadījumos iesniegt kultūrvēsturiskās inventarizācijas aktus. Tāpat Būvvalde piedāvājusi Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai izvērtēt iespējamību neskaņot Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā apliecinājuma kartes telpu vienkāršotai atjaunošanai, ļaujot minēto būvniecības ieceri izvērtēt Būvvaldes speciālistiem. Minētā iniciatīva saistīta ar nepieciešamību atvieglot saskaņošanas kārtību ar citām institūcijām gadījumos, kad būvniecības ierosinātājs vēlas novērst avārijas situāciju, kas konstatēta ar tehniskās apsekošanas atzinumu, kā arī gadījumos, kad būvniecības ierosinātājs vēlas veikt vienkāršotas atjaunošanas darbus, kas neskar nesošās konstrukcijas, fasādi un koplietošanas inženiertīklus.

Ņemot vērā, ka kopš 2014. gada, kad spēkā stājās Būvniecības likums, vēl arvien nav izstrādāti Ministru kabineta noteikumi, kas noteiktu kārtību arhitektūras konkursu rīkošanai, Būvvalde kopā ar Latvijas Arhitektu savienību ir uzsākusi darbu pie metodiskā materiāla izstrādes, kas informētu iesaistītos dalībniekus par procedūru un nepieciešamo dokumentāciju, tai pat laikā veidojot vienotus priekšnoteikumus visām iesaistītajām personām. Paralēli sadarbībā ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu tiek strādāts pie vienotas normatīvo aktu piemērošanas izpratnes un prakses veidošanas principiem arhitektūras konkursu rīkošanai.

Būvvaldes Valsts valodas un pilsētvides nodaļa 2016. gadā turpinājusi sadarbību ar Valsts valodas centru, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Bērnu tiesību aizsardzības centru, informējot par konstatētajiem Valsts valodas likuma, Reklāmas likuma, Alkoholisko dzērienu aprites likuma un Enerģijas dzērienu aprites likuma pārkāpumiem pilsētvidē izvietotajās reklāmās.

Par aktuālajiem jautājumiem vides reklāmas jomā regulāri tiek nodrošināta komunikācija ar Latvijas Reklāmas asociāciju un Vides reklāmas asociāciju, kas ir atbildīgās sabiedriskās organizācijas reklāmas jomā.

Adresācijas sakārtošanas projekta ietvaros Pilsētvides dizaina pārvaldes Adresācijas nodaļa regulāri komunicē un sadarbojas ar visām iesaistītajām valsts, pašvaldības un privātajām institūcijām, t.sk., Valsts policiju, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, A/S Latvenergo, A/S Latvijas pasts u.c., lai nodrošinātu kvalitatīvu un sistemātisku adresācijas maiņas procesu.

Saistībā ar izmaiņām ielu tirdzniecības objektu, tai skaitā, vasaras kafejnīcu saskaņošanas kārtībā, regulāri tiek organizētas tikšanās ar Latvijas viesnīcu un restorānu asociācijas un Latvijas tirgotāju asociācijas pārstāvjiem, kuru laikā tiek uzklauti ierosinājumi un komentāri par nepieciešamajiem papildinājumiem, kā rezultātā saskaņošanas procedūra ielu tirdzniecībai Rīgā ik gadu tiek vienkāršota.

Būvvaldes Būvniecības tiesību izvērtēšanas nodaļa sadarbībā ar Būvvaldes Vadītāja biroja Klientu apkalpošanas centru ir izveidojusi veiksmīgu sadarbību ar Būvniecības valsts kontroles biroju (turpmāk – Birojs), sniedzot Birojam informāciju saistībā ar objektiem, kas saskaņā ar Būvniecības likuma 6.¹ pantu ir piekritīgi Birojam.

2016. gadā Būvvalde turpinājusi pilnveidot sadarbību ar AS „Rīgas namu pārvaldnieks”. Sadarbības ietvaros AS „Rīgas namu pārvaldnieks” informē Būvvaldi par ekspluatācijā nodotu dzīvojamo ēku tehnisko stāvokli, ja tas kļuvis bīstams.

Būvvaldes Būvniecības kontroles pārvaldes Būvju uzmērīšanas nodaļa kopā ar Būvvaldes Arhitektūras pārvaldes Inženieru nodaļu turpinājusi pārstāvēt Būvvaldi Inženierkomunikāciju turētāju sadarbības padomē, kur notiek diskusijas par būvniecības procesu reglamentējošiem normatīviem aktiem.

Turpināta sadarbība ar Ekonomikas ministriju, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju un Latvijas Pašvaldību savienību, kā arī citām institūcijām, sniedzot priekšlikumus par izstrādātajiem normatīvajiem aktiem būvniecības jomā un pilsētvides sakārtošanā:

- Būvvalde sniegusi priekšlikumus Būvniecības likumā noteikt saprātīgus – garākus termiņus Būvvaldē iesniegtās būvniecības dokumentācijas izskatīšanai;
- Būvvaldes speciālisti ciešā sadarbībā ar Ekonomikas ministrijas Būvniecības departamenta darbiniekiem izstrādājuši tiesību normu redakcijas Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 “Vispārīgie būvnoteikumi” grozījumiem, Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumu Nr.529 “Ēku būvnoteikumi” grozījumiem, kā arī Ministru kabineta projektam “Pārējo inženierbūvju būvnoteikumi”;

- Būvvaldes Būvniecības kontroles pārvaldes Būvniecības tiesību izvērtēšanas nodaļa sadarbībā ar Būvvaldes Juridisko nodaļu sagatavoja un nosūtīja vēstuli Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, paužot viedokli par pašvaldības nodevu par būvatļaujas izsniegšanu, norādot, ka būtu nepieciešams izvērtēt nepieciešamību izstrādāt grozījumus Ministru kabineta 28.06.2005. noteikumos Nr. 480 "Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas" nosakot, ja konstatēts, ka būvdarbi uzsākti pirms būvatļaujas izsniegšanas vai pirms būvniecības ieceres (vienkāršotā kārtībā) akcepta, pašvaldība, piemērojot nodevu, var noteikt paaugstinātu nodevas likmi;
- Saistībā ar likumprojektu "Administratīvo pārkāpumu procesa likums" Būvvalde sniegusi priekšlikumus grozīt Būvniecības likumu, ietverot regulējumu, kas noteiktu pārkāpumus būvniecības jomā, administratīvo atbildību un piemērojamos naudas sodus par pārkāpumiem, tai skaitā par tādiem pārkāpumiem, kas līdz šim Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā nebija regulēti. Papildus rosināts piemērot personām par izdarīto administratīvo pārkāpumu lielākus naudas sodus;
- Būvvalde sniegusi priekšlikumus Ministru kabineta projektā "Pārējo inženierbūvju būvnoteikumi" paredzēt atvieglojumu būvniecības kārtību visiem pirmās grupas atsevišķiem labiekārtojuma elementa būvdarbiem vai to novietošanai publiskajā ārtelpā, nenorādot kā kritēriju to izvietojuma laiku, tādējādi gan atvieglojot pašvaldību būvvalžu darbu, gan atvieglojot šādu vienkāršu būvju būvniecību vai novietošanu, tādējādi veicinot uzņēmējdarbību, jo jebkurā teritorijā pēc būtības var izvietot atsevišķus labiekārtojuma elementus.

Būvvaldes speciālisti 2016. gadā turpinājuši informēt Ekonomikas ministriju un sertificējošās institūcijas par sertificēto personu pieļautajām kļūdām un pārkāpumiem, kā rezultātā 2016. gadā informācija nosūtīta:

- Ekonomikas ministrijai par 731 Būvvaldē iesniegtām būvniecības iecerēm, kam konstatētas būtiskas atkāpes no normatīvajos aktos noteiktā;
- Latvijas Būvinženieru savienībai par 86 būtiskiem pārkāpumiem;
- Latvijas Arhitektu savienībai par 697 būvniecības iecerēm, kam konstatētas būtiskas atkāpes no normatīvajos aktos noteiktā;
- Latvijas Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas inženieru savienībai par 28 būvniecības iecerēm;
- Ģeodēzisko darbu veicēju sertifikācijas centram nosūtīta informācija par 99 atteikumiem reģistrēt augstas detalizācijas topogrāfiskās informācijas datubāzē ģeodēziskos izpildmērījumus.

Sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas jomā

- Kā ik gadu, arī 2016. gadā Būvvalde ir analizējusi procesus, lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku Būvvaldes darbības pamatmērķu realizāciju. Efektīvākas kontroles procedūras un patvaļīgas būvniecības novēršanas realizācijai 2015. gadā Būvniecības kontroles pārvaldē un Pilsētvides dizaina pārvaldē ir veiksmīgi ieviests administratīvo pārkāpumu lietu par normatīvo aktu prasību neievērošanu izskatīšanas process saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteikto, kā rezultātā:

- Būvniecības kontroles pārvalde 2016. gadā izskatījusi un lēmumus pieņēmusi 304 administratīvo pārkāpumu lietās, uzliekot kopējo naudas sodu 128 465 EUR apmērā;
- Pilsētvides dizaina pārvalde 2016. gadā izskatījusi un pieņēmusi lēmumus 1181 administratīvā pārkāpuma lietā, kas ir par ~ 21% vairāk kā 2015. gadā (2015. gadā 928 lietas). Piemēroti naudas sodi par normatīviem aktiem neatbilstošas reklāmas izvietošanu un ielu tirdzniecības prasību neievērošanu 104 345 EUR apmērā.
- Analizējot datus par 2016. gada tiesvedībām administratīvo pārkāpumu lietās, kurās ir pārsūdzēti Būvvaldes pieņemtie lēmumi, secināms, ka no 38 tiesas galējiem noregulējumiem administratīvo pārkāpumu lietās 89% ir Būvvaldei labvēlīgi vai daļēji labvēlīgi (30 lēmumi atstāti spēkā, bet četros gadījumos samazināts Būvvaldes uzliktā soda apmērs). 29 tiesvedības administratīvā pārkāpuma lietās ir procesā un galējais tiesas lēmums tajās vēl nav pieņemts. Dati apliecina veiksmīgu administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas un tiesisku lēmumu pieņemšanas aprobēšanu Būvvaldē.
- No 2016. gada 1. jūlija Rīga stājusies spēkā Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.147 “Par pašvaldības nodevu par būvatļaujas izdošanu Rīgā” norma, kas nosaka, ka par būvdarbu uzsākšanu pirms būvatļaujas saņemšanas vai pirms atzīmes saņemšanas būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi, būvatļaujas nodeva tiek palielināta piecas reizes. Kopš normas spēkā stāšanās, tā 2016. gadā piemērota 50 objektiem par kopējo summu 89 397 EUR. Šāda norma noteikta, lai ierobežotu patvaļīgas būvniecības uzsākšanas riskus ilgtermiņā.
- Lai realizētu Būvvaldes kā klientiem draudzīgas pašvaldības iestādes mērķa sasniegšanu, paplašināts un pilnveidots sniegto pakalpojumu klāsts, kā rezultātā:
  - 2016.gadā Rīgas pilsētas būvvaldes Klientu apkalpošanas centrs (turpmāk – KAC) uzsācis sadarbību ar SIA “Oticket”, ieviešot Rindu vadības sistēmas mobilo aplikāciju. Ar minētās aplikācijas palīdzību klientiem ir iespēja iestāties KAC rindā attālināti un koordinēt savu laiku, lieki nekavējoties klātienē rindas gaidīšanā. 2016.gada septiņos mēnešos minēto aplikāciju klienti izmantojuši 2040 reizes, vidēji 291 klients mēnesī, kas sastāda vidēji 7.5% no kopējā KAC klientu skaita gadā. Pēc Būvvaldes klientu aptaujas datiem ar minētās aplikācijas ieviešanu ir apmierināti un izmanto šādu uzlabojumu 54% no klientu aptaujas dalībniekiem;
  - 2016.gadā KAC papildinājis klientiem pieejamo darba laiku dokumentu iesniegšanai piektdienās, kad KAC darbu uzsāk jau no plkst. 8:00, tādējādi pagarinot KAC darba laiku par vienu stundu. 2016.gada 6 mēnešos minēto uzlabojumu izmantojuši 252 klienti. Pēc 2016.gada Būvvaldes klientu aptaujas datiem minēto uzlabojumu izmantojuši un ir apmierināti ar tā ieviešanu 69% no aptaujas respondentiem;
  - Kopš 2016.gada augusta KAC ieviesis SMS ziņu izsūtīšanu Būvvaldes klientiem par atbildes dokumentu saņemšanu, kad tas ir sagatavots un nodots izsniegšanai. Jaunā kārtība sniedz klientam skaidru un nepārprotamu informāciju par to, kad nepieciešamais atbildes dokuments ir sagatavots un saņemams, tādējādi taupot gan klienta, gan KAC darbinieka laiku, atbildot uz telefona zvaniem vai e-pastiem par atbildes dokumentu sagatavošanu. 2016.gada 5 mēnešos KAC izsūtījis 13290 SMS ziņu 4430 klientiem par sagatavotiem atbildes dokumentiem. Ar minēto uzlabojumu pēc Būvvaldes klientu aptaujas datiem ir apmierināti 69% aptaujas dalībnieku;

- Kopš 2016.gada augusta KAC telefona konsultāciju uzlabošanai sadarbībā ar Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centru tiek izmatoti SIA "OSS NETWORKS" zvanu centra risinājumi, ar kuru palīdzību tiek veikts zvanu ieraksts un monitorings, analizēti ienākošie un izejošie klientu zvani, un, pamatojoties uz iegūto informāciju, 2017.gadā tiks veikti telefona konsultāciju kvalitātes uzlabojumi gan tehniski, gan saturiski;
- 2016. gadā uzsākta pakalpojuma "Izziņa par būves neesību dabā" izsniegšana tikai elektroniskā formātā, kā rezultātā elektroniski izsniegtas 423 izziņas. Tāpat uzsākta pakāpeniska pāreja uz elektronisku izziņu izsniegšanu pakalpojumam "Izziņa par jaunbūvi";
- 2016. gadā izstrādāts jauns e-pakalpojums "Ģeodēziskā izpildmērījuma izvērtēšana un iesniegšana reģistrācijai". E-pakalpojums būs pieejams sabiedrībai 2017. gada pavasarī, tādejādi nodrošinot ērtu un vienkāršu pakalpojuma saņemšanu iedzīvotājiem un samazinot administratīvo slogu Būvvaldē;
- Būvvaldes mājaslapā regulāri tiek publicēti dažādi informatīvie materiāli, kas vienkāršā valodā nespeciālistiem un profesionāļiem skaidro normatīvo aktu prasības attiecībā uz dažādas dokumentācijas saskaņošanu Būvvaldē, piemēram, saistībā ar publisku pasākumu saskaņošanas kārtību, prasībām tiesiskai autostāvvietu izbūvei, atklātu arhitektūras konkursu rīkošanu, atkāpju no būvniecības dokumentācijas, kas konstatētas izvērtējot būvobjektu ģeodēzisko izpildmērījumu plānus, novēršanas iespējām, u.tml..
- 2016. gadā Būvvaldes Klientu apkalpošanas centrs jau sesto gadu pēc kārtas piedalījās kampaņā „Uzslavē labu servisu”, kur 2016. gadā ieguva galveno balvu “Klientu servisa izcilība” mazo organizāciju kategorijā, kas apliecina, ka Būvvaldes klienti augstu vērtē KAC profesionalitāti un attieksmi strādājot ar Būvvaldes klientiem, kā arī aizvien uztur augstus standartus klientu apkalpošanā gan klātienē, gan sniedzot konsultācijas pa tālruni.
- No 2006. gada 17. novembra Būvvalde darba organizāciju un klientu apkalpošanu veic atbilstoši starptautiskā standarta LVS EN ISO 9001:2009 prasībām. Kopš ISO standarta ieviešanas, Būvvaldē ik gadu tiek veikti gan iekšējie, gan ārējie kvalitātes vadības sistēmas auditi. 2016. gada 13. aprīlī SIA „Bureau Veritas Latvia” auditori veica 1. pārskata perioda uzraudzības auditu, kura laikā neatbilstības netika konstatētas.
- Būvvaldes Klientu apkalpošanas centrs 2016.gadā ir apkalpojis 47 596 klientus, kas ir par 831 klientiem mazāk (samazinājums par ~ 1.8%) nekā 2015.gadā (48 427). Sarukušais apkalpoto klientu skaits klātienē, apliecina Būvvaldes elektroniski sniegto pakalpojumu efektivitāti, jo pieaug elektroniski atbildēto dokumentu skaits, kā rezultātā klientiem nav nepieciešamība ierasties KAC klātienē, lai iesniegtu iesniegumu vai saņemtu atbildes dokumentu. 2016.gadā elektroniski parakstīto dokumentu aprites skaits pieaudzis par 11%, salīdzinājumā ar 2015.gadu. 2016.gadā 27 913 elektroniski parakstīti dokumenti, 2015.gadā – 24 782 elektroniski parakstīti dokumenti.
- Būvvaldes ietvaros veiksmīgi turpināta sadarbība starp Pilsētvides dizaina pārvaldi un Rīgas pilsētas būvinspekciju, informējot par iesniegumiem saskaņot reklāmu patvaļīgā būvē, kā arī ja reklāmā norādītā saimnieciskā darbība neatbilst būves vai telpu grupas, kurā tiek veikta saimnieciskā darbība, lietošanas veidam.

Būvniecības kontroles jomā

- Būvvaldes Būvniecības kontroles pārvaldes ietvaros 2016. gadā veiksmīgi turpināts administratīvo lietu par patvaļīgi veiktu būvniecību un objektiem, kuri nav termiņā nodoti ekspluatācijā, apzināšanas process informācijas nodošanai Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldei paaugstinātas nekustamā īpašuma nodokļa likmes piemērošanai minētajiem objektiem, ar mērķi motivēt iedzīvotājus sakārtot to īpašumus – novērst patvaļīgi veiktas būvniecības sekas un nodot būvobjektus ekspluatācijā. 2016. gadā nodota informācija par 618 nerealizētajām būvatļaujām un 167 patvaļīgās būvniecības objektiem, kas atbilst nosacījumiem, lai tiktu piemērota paaugstināta nekustamā īpašuma nodokļu likme.
- Būvvaldes Būvniecības kontroles pārvaldes ietvaros veiksmīgi turpināta sadarbība starp pārvaldes nodaļām vienota dokumenta – atzinuma kā lēmuma sagatavošanā. Minētais process 2015. gadā ieviests ar mērķi efektīvizēt administratīvo lietu par patvaļīgi veiktu būvniecību izskatīšanas procesu, tādējādi mazinot sagatavojamo dokumentu skaitu, attiecīgi mazinot birokrātiju administratīvo lietu izskatīšanas procesā. Tā rezultātā 2016. gadā izdoti 703 atzinumi, kuros vienlaicīgi ietverts arī lēmums par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu.
- Būvvaldes Būvniecības kontroles pārvaldes Patvaļīgās būvniecības izvērtēšanas nodaļas ietvaros 2015. gadā izdoti 588 administratīvie akti par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu vai administratīvās lietas izbeigšanu, sagatavojot vidēji 49 administratīvos aktus mēnesī. Savukārt 2016. gadā izdoti 1038 administratīvie akti par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu, atzinumi kā lēmumi par patvaļīgās būvniecības radīto seku novēršanu vai administratīvās lietas izbeigšanu, sagatavojot vidēji 87 administratīvos aktus mēnesī. Analizējot šos datus, secināms, ka 2016. gadā izdoto lēmumu skaits vidēji mēnesī palielinājies 1,78 reizes, tādējādi arī par 178 % palielinot patvaļīgas būvniecības apkarošanas tempu Rīgas pilsētā pret iepriekšējo gadu.
- Būvvaldes Būvniecības kontroles pārvaldes Patvaļīgās būvniecības izvērtēšanas nodaļas ietvaros 2015. gadā izdoti 114 izpildrīkojumi, piemērojot piespiedu naudu par administratīvā akta par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu neizpildi 24 195 EUR apmērā. 2016. gadā izdoti 305 izpildrīkojumi, piemērojot piespiedu naudu par administratīvā akta par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu neizpildi 28 610 EUR apmērā. Tādējādi par 268% ir palielināts piespiedu izpildes mehānisms patvaļīgas būvniecības seku novēršanai, kā rezultātā pieaug īpašumu skaits, kuros patvaļīga būvniecība tiek novērsta labprātīgi.
- 2016. gadā Būvvalde ekspluatācijā nodoto ēku ekspluatācijas kontroles ietvaros turpināja ciešu sadarbību ar AS “Rīgas namu pārvaldnieks”, kā rezultātā 2016. gadā turpināts apstrādāt no AS “Rīgas namu pārvaldnieks” saņemtos datus par avārijas stāvoklī esošām un bīstamām ēkām, kā arī ēkām, kurām nepieciešama steidzama atjaunošana vai sakārtošana. Sadarbības rezultātā 2016. gadā Būvvalde pieņēmusi lēmumus par 24 ēkām, kuru īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem pilnībā vai daļēji aizliegts ekspluatēt ēkas pirms bīstamības novēršanas, izstrādājot atbilstošu būvniecības dokumentāciju. Kā arī 2016. gadā Būvvalde pieņēmusi lēmumus par 4 ēkām, kuru īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem uzdots būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu kārtībā veikt ēkas tehniskās uzturēšanas pasākumus, lai uzlabotu ēkas tehnisko stāvokli un savlaicīgi nodrošinātu tās drošību turpmākā ekspluatācijā. Saraksts ar ēkām publicēts Būvvaldes mājaslapā sadaļā „Bīstamās ēkas”. 2017. gadā plānots procesu turpināt.

- 2016. gadā Rīgas pilsētas būvvaldes Būvinspekcija, veicot preventīvas pārbaudes un pamatojoties uz vizuālās apsekošanas rezultātiem, 20 ēku īpašniekiem vai to tiesiskajiem valdītājiem ir uzdevusi veikt ēku nesošo konstrukciju detalizētu tehnisko izpēti un iesniegt Būvvaldē tehniskās apsekošanas atzinumu.
- 2016. gadā ir turpināta informācijas apkopšana par Rīgas pilsētā esošajām autostāvvietām, kā arī turpinātas to pārbaudes, kuru rezultātā 84 objektos ir konstatēta patvaļīga būvniecība, par ko uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība par seku novēršanu. Salīdzinājumā ar 2015. gadu (21 autostāvvietā) patvaļīgi izbūvētās autostāvvietas konstatētas četras reizes vairāk.
- 2016. gadā tika veikta patvaļīgu vai patvaļīgi pārbūvētu 11 autostāvvietu piespiedu ekspluatācijas pārtraukšana: Brīvības ielā 44, Miera ielā 1, Ģertrūdes ielā 40, Stabu ielā 24/26, Kalēju ielā b/n (Jāņa sēta), Juglas ielā 20, Lāčplēša ielā 110, Pulkveža Brieža ielā 5, Peitavas ielā 9/11, Rūpniecības ielā b/n, Lāčplēša ielā 94, liedzot to īpašniekiem un nomniekiem iespēju turpināt nelikumīgo ekspluatāciju.
- Būvvaldes preventīvās darbības patvaļīgu vai patvaļīgi pārbūvētu autostāvvietu piespiedu ekspluatācijas pārtraukšanas rezultātā 2016. gadā 6 autostāvvietu tiesiskie valdītāji, par kuru patvaļīgo būvniecību un ekspluatāciju uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība par seku novēršanu, iesnieguši Būvvaldē būvniecības dokumentāciju to tiesiskai izbūvei.
- Turpinot 2015. gadā uzsāktās preventīvās pārbaudes saistībā ar auto gāzes uzpildes staciju izbūves likumību, 2016. gadā uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība par 19 patvaļīgi izbūvētām vai pārbūvētām auto gāzes uzpildes stacijām, no kurām septiņās veikta aizvietotājizpilde – piespiedu ekspluatācijas pārtraukšana, liedzot tās īpašniekam iespēju turpināt nelikumīgo ekspluatāciju.
- Būvvaldes Būvniecības kontroles pārvaldes Būvinspekcija 2016. gadā ir pieņēmusi ekspluatācijā kopumā 700 būvobjektu, no tiem kā lielākie minami Daudzstāvu dzīvojamās mājas jaunbūve Jūrmalas gatvē 82 k-1, Rīgā, I kārtā (7864,00 m²); Daudzfunkcionālā ēka Krišjāņa Barona ielā 40A, Rīgā, I kārtā (4972,70 m²); Biķernieku kompleksās sporta bāzes (BKSB) S. Eizenšteina ielā 2, Rīgā trases posma būvniecība (32112,00 m²); Būvobjekta “Kvartāla apbūve Rīgā, starp Jāņa Daliņa ielu, Vesetas ielu, Jāņa Dikmaņa ielu un Grostonas ielu. Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas” Grostonas ielā 12, Rīga, I kārtā (8829,20 m²); Impregnēšanas ceha jaunbūve Finiera ielā 6, Rīga (3715,60 m²); Sportistu viesnīcas un treniņu ēkas Jūrmalas gatvē 78D, Rīgā būvniecība (2854,40 m²); Būvobjekts “Gājēju-veloceliņa Rīgas centrs – Dārziņi, Rīgā”, u.c..

Pilsētvides jomā

- 2016. gadā veikti grozījumu Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr. 198 “Par kārtību, kādā tiek saskaņota un organizēta ielu tirdzniecība”. Grozījumu nepieciešamību noteica vēlme pēc uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pašvaldībā un ekonomiskās aktivitātes veicināšanas. Ar izmaiņām tiek mazināts birokrātiskais slogs ielu tirdzniecības atļaujas sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai saņemšanai, proti, Rīgas pilsētas būvvaldes saskaņojumu sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vietas vizuālajam risinājumam iespējams saņemt uz laiku līdz trīs gadiem līdzšinējā gada vietā. Tāpat gadījumos, kad nav iespējams nodrošināt vides pieejamību sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vietā, saistošie noteikumi paredz iespēju izvēlēties alternatīvus risinājumus vides pieejamības nodrošināšanai, ja saņemts attiecīgās jomas nevalstiskās organizācijas eksperta atzinums vai saskaņojums.

Tāpat tiek paredzēts izslēgt tiešu aizliegumu izmantot plēves materiālus sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vietas vizuālajam risinājumam ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas, apbūves aizsardzības teritorijām un pilsēt būvniecības pieminekļiem. Minētais veicinās uzņēmējus veikt šāda veida uzņēmējdarbību vietās, kur līdz šim vides pieejamību nebija iespējams nodrošināt, kā arī atteikties no stikla norobežojumiem teritorijās, kas nav tādiem piemērotas, piemēram, pludmales. Saistošo noteikumu tapšanas gaitā notika konsultācijas ar Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācijas, Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeirons" un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāvjiem.

- 2016. gadā Būvvalde piedalījies grozījumu izstrādāšanā Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr.198 „Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtība Rīgā”, kur cita starpā tiek paredzēts, ka nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus varēs saņemt arī par ēkām, kurām visu fasāžu siltināšana veikta pirms 2014. gada 1. janvāra (šobrīd atvieglojumi piemērojami tikai par ēkām, kuru fasāžu siltināšana veikta pēc 2013.gada 31.decembra). Ņemot vērā faktu, ka iedzīvotāji ir pastiprināti veikuši visu ēku fasāžu siltināšanu jau kopš 2009.gada pavasara, lai nodrošinātu šai iedzīvotāju grupai vienlīdzīgus apstākļus attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanu, saistošie noteikumi papildināti ar iespēju saņemt atvieglojumus par daudzdzīvokļu mājām, kurām visu fasāžu siltināšana veikta arī pirms 2014. gada 1. janvāra, ar nosacījumu, ka Rīgas pilsētas būvvaldē ir iesniegts derīgs ēkas energoefektivitātes sertifikāts, kurā ēkas energoefektivitātes klase nav zemāka par C klasi.
- Salīdzinot ar 2015. gadu ir palielinājies publisko apspriešanu skaits par ēku būvniecību, un detālplānojumu izstrādi (2015. gadā piecas publiskās apspriešanas, 2016. gadā astoņpadsmit). Tas sekmējis arī iedzīvotāju aktivitātes pieaugumu, sasniedzot vairāk kā 100 cilvēku apmeklētību sabiedrības līdzdalības pasākumā un 900 sabiedrības viedokļu iesniegšanu, kā rezultātā tikuši mainīti ieceru risinājumi. Minētais apliecina, ka sabiedrība ir informēta, iesaistās un tās viedoklis tiek uzklauts.
- 2016. gadā izstrādāti priekšlikumi un veikti grozījumi Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr. 204 “Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi”, kuros risināti jautājumi par zaudējumu atlīdzības noteikšanu koku tīšas bojāšanas gadījumos, kā arī precizēts Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisijas lēmuma par koku ciršanu derīguma termiņš būvniecības gadījumā. Tādējādi tika turpināts normatīvo aktu sakārtošanas process un cīņa pret patvaļīgu koku ciršanu un bojāšanu.
- Lai panāktu kvalitatīvu un mūsdienīgas pilsētvides prasībām atbilstošu afišu izlīmēšanas procesu un uz pilsētvidē esošajiem afišu stabiem un stendiem tiktu izlīmētas afišas kvalitatīvi, ir noteiktas stingrākas un detalizētākas prasības līguma izpildītājam afišu izlīmēšanas tehniskajam procesam, kā arī tika sagatavoti grozījumi Rīgas domes 26.11.2013. saistošajos noteikumos Nr. 77 „Par reklāmu, izkārtņu un citu informatīvo materiālu izvietošanas un afišu stabu un stendu izmantošanas kārtību Rīgā”, kur noteikts, ka afišas Būvvaldē izlīmēšanai iesniedz uz speciāla, ne mazāk kā 115 g/m², mitrumizturīga, ar raksturīgu zilas krāsas aizmugurējās daļas tonējumu, ārpustelņu apstākļiem piemērota plakātu papīra.
- Pilsētvidē 2016. gadā ir nomainīti un uzstādīti 2 jauni mūsdienīgas pilsētvides estētiskajām prasībām atbilstoši betona afišu stabi, tādējādi veicinot vides kvalitātes uzlabošanu Rīgas pilsētas publiskajā ārtelpā.

- Lai uzlabotu pilsētvides kvalitāti, ir veikts kosmētiskais remonts pašvaldībai piederošiem afixu stabiem un stendiem, veikti krāsošanas darbi 32 pilsētai piederošiem afixu stabiem 132 m² platībā, kā arī demontēti 2 fiziski novecojuši, vidi degradējoši afixu stabi un 1 afixu stends.
- Valsts valodas un pilsētvides nodaļa 2016. gadā izsniegusi 5149 reklāmas izvietojšanas atļaujas, tādējādi palielinājies izsniegto atļauju skaits par 5,7% (2015. gadā izsniegtas 4873 atļaujas), kas izskaidrojams ar kvalitatīvu reklāmas kontroles procedūru, uzņēmējdarbības attīstību, kā arī Būvvaldes un uzņēmēju vēlmi sakārtot reklāmas izvietojšanas likumību apliecinājošos dokumentus.
- 2016. gadā ir turpināts darbs pie degradējošo, bezsaimnieka objektu – dažādu reklāmas stendu, rāmju un citu elementu demontāžas pilsētvidē. Kopumā demontēti 8 objekti.
- 2016. gadā uz pilsētai piederošiem afixu stabiem un stendiem izlīmētas 40 250 afixas. Nodevās par afixu izvietojšanu iekasēti 117 355 EUR, palielinot par afixu izvietojšanu saņemto nodevu apjomu pilsētas budžetā par 13,53 %.
- 2016.gadā Pilsētvides dizaina pārvalde uzsāka izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas par ielu tirdzniecības prasību neievērošanu, pārņemot šo funkciju no Rīgas domes Administratīvās komisijas apakškomisijām, tādējādi nodrošinot, ka administratīvo pārkāpumu lietas par ielu tirdzniecības prasību neievērošanu tiek izskatītas iestādē, kura saskaņojusi vasaras kafejnīcu projektus un sagatavojusi administratīvā pārkāpuma protokolus par noteikumu neievērošanu.
- Pilsētvides dizaina pārvaldes Reklāmas kontroles nodaļa 2016.gadā sagatavojusi 1487 apskates aktus un sastādījusi 1019 administratīvā pārkāpuma protokolus.
- Vienlaikus, pārbaudot ielu tirdzniecības vietas, pastiprināta uzmanība tika pievērsta vides pieejamības prasību ievērošanai, lai pēc iespējas ātrāk novērstu pieļautos pārkāpumus un nodrošinātu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām iespēju apmeklēt vasaras kafejnīcas.
- Lai turpinātu novērst patvaļīgi izvietotu reklāmu eksponēšanu, Būvvaldes Pilsētvides dizaina pārvaldes Reklāmas kontroles nodaļa turpina piemērot piespiedu izpildes līdzekļus par reklāmas eksponēšanu bez reklāmas izvietojšanas atļaujas personām, kuras nepilda ar Būvvaldes lēmumiem uzlikto pienākumu. Rezultātā reklāmas objekti tiek vai nu demontēti vai saskaņoti, tādējādi sakārtojot pilsētvidi.
- Lai nodrošinātu ātru un efektīvu adresācijas objekta identificēšanu pilsētā, 2016. gadā ir turpināts 2014. un 2015. gadā uzsāktais Rīgas pilsētas adresācijas sakārtošanas projekts, kas paredz pakāpenisku adrešu sakārtošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām veikt visā Rīgas pilsētas teritorijā, pārskatot un uzlabojot adresāciju. Šobrīd adresācijas sakārtošana jau veikta Bolderājas, Buļļu, Daugavgrīvas, Spilves, Voleru, Ilģuciema, Imantas, Kleistu, Beberbeķu, Mūkupurva, Pleskodāles, Dzirciema, Ķīpsalas, Zaslauka, Šampētera, Āgenskalna, Torņakalna, Bieriņu, Atgāzenes, Salu, Katlakalna, Bišumuižas, Mangaļsalas, Vecāķu, Vecdaugavas un Vecmīlgrāvja, Jaunciema, Kundziņsalas, Milgrāvja, Sarkandaugavas, Trīsciema, Berģu, Breķšu, Bukultu, Juglas, Sužu, Čiekurkalna, Mežaparka, Teikas, Dreiliņu, Mežciema, Pļavnieku apkaimēs. Kopumā 2016. gadā ar adresācijas sakārtošanas projektu sakārtotas adrešes 6469 objektos. 2016. gadā tika organizētas 4 publiskās apspriešanas par zemes vienību un ēku adrešu maiņu un piešķiršanu 16 apkaimēs, kurās kopumā tika izteikti 429 iedzīvotāju viedokļi.
- Kopumā Adresācijas nodaļa 2016. gadā ir mainījusi, likvidējusi vai precizējusi 6906 adrešes (4212 zemes un ēkas, 2694 telpu grupas).

- 2015. gadā Būvvaldes Apstādījumu inspekcija Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisijai ir sagatavojusi 398 jautājumus par koku ciršanu būvniecības ieceres realizācijai, 563 jautājumus par koku ciršanu teritorijas kopšanas nolūkā un 32 pārkāpumu jautājumus par patvaļīgu koku ciršanu vai bojāšanu (kopā – 993 jautājumi). Savukārt 2016. gadā Apstādījumu saglabāšanas komisijai sagatavota informācija par 445 jautājumiem par koku ciršanu būvniecības ieceru realizācijai, 527 – teritorijas kopšanas realizācijai un 28 pārkāpumu lietas (kopā – 1000 jautājumi). No apkopotās informācijas secināms, ka ir pieaudzis izskatāmo būvniecības jautājumu īpatsvars attiecībā pret teritorijas kopšanas jautājumiem, kā arī sabiedrībā ir audzis pieejamās informācijas apjoms par to kā rīkoties, ja privātpersonai vai juridiskai personai nepieciešams cirst koku būvniecības vai teritorijas kopšanas jautājumā, jo pēc dotajiem datiem redzams, ka 2016. gadā samazinājušās arī pārkāpumu lietu skaits par patvaļīgu koku ciršanu vai bojāšanu, tādējādi iespējams secināt, ka sabiedrība ir kļuvusi godīgāka, savukārt – informācija pieejamāka.
- Uzlabota sadarbība ar Rīgas domes Administratīvo inspekciju, informējot to par Apstādījumu inspekcijai zināmiem gadījumiem, kur nepieciešams veikt bīstamo vai nokaltušo koku ciršanu.
- Salīdzinot ar 2015. gadu, kad apsekoti 1825 objekti, 2016. gadā apsekoti 1251 objekti, kas skaidrojams ar dižkoku apsekojumu īpatsvara kritumu 2016. gadā. Savukārt ir audzis Apstādījumu apsekošanas aktu skaits, jo 2016. gadā sagatavoti 1641 akti, kas ir par 68 vairāk nekā 2015. gadā, kā arī audzis Ārpus meža augošu koku ciršanas atļauju skaits no 1020 ciršanas atļaujām 2015. gadā līdz 1104 ciršanas atļaujām 2016. gadā. No minētā secināms, ka iedzīvotāji aktīvāk izrādījuši interesi teritorijas sakopšanas jautājumos, izrādot vēlmi atbrīvot savus zemesgabalus no nokaltušajiem un bīstamajiem kokiem, kas daļēji saistāms ar Apstādījumu inspekcijas un Rīgas domes Administratīvās inspekcijas veiksmīgo sadarbību.

Paredzamās izmaiņas iestādes darbībā 2017. gadā

Nemot vērā Eiropas savienības fondu apguves iespējas, 2017. gadā paredzama straujāka būvniecības nozares tempu attīstība, kas ietekmēs Būvvaldes noslodzi, tādēļ paredzēts analizēt Būvvaldes darba efektivitāti, izvērtējot iespēju turpināt uzsākto iestādes struktūrvienību reorganizāciju.

2017. gadā plānots pārskatīt Būvvaldes padomes darbu, paredzot tās reorganizāciju, lai izvērtētu iespēju samazināt to ieceru skaitu, kas izskatāmas padomē, tādējādi kopumā uzlabojot ieceru izskatīšanas procesu un ātrumu Būvvaldē. Tāpat plānots reorganizēt Būvvaldes būvprojektu inženierbūvju tehnisko risinājumu izskatīšanas inženieru padomes darbu, lai sasniegtu tās izveidošanas mērķi, proti, iespējas vienkopus projektus saskaņot visu 16 inženierkomunikāciju pārvaldītāju pārstāvjiem, tādējādi patērējot mazāk laika, nekā saskaņojot projektu atsevišķi pie katra no inženierkomunikāciju turētājiem.

2017. gadā Būvvalde plāno turpināt uzsāktās preventīvās pārbaudes Rīgas pilsētas autostāvvietu un Autogāzes uzpildes staciju tiesiskuma izvērtēšanā, kā arī avārijas stāvoklī esošo ēku apzināšanā, lai, piemērojot visas normatīvajos aktos Būvvaldes deleģētās tiesības, tiktu panākta patvaļīgas būvniecības maksimāla ierobežošana un ēku, kuru turpmāka lietošana var apdraudēt tās iedzīvotājus vai pārējo sabiedrību, ekspluatācijas pārtraukšana līdz bīstamības novēršanai.

2017. gadā Būvvalde ieviesīs jaunu e-pakalpojumu: “Ģeodēziskā izpildmērījuma izvērtēšana un iesniegšana reģistrācijai”. Paralēli paredzēts pārskatīt iespējas maksimāli izmantot elektroniskās saziņas līdzekļus ar Būvvaldes klientiem, piemēram, iesniegumu iesniegšanas iespēju tikai elektroniskā veidā vai atļauju izsniegšanu elektroniski.

Tāpat plānots turpināt arī adresācijas sakārtošanas projektu apkaimēs, kurās adresācijas sakārtošanas vēl nav realizēta.

Vadītājs

I.Vircavs

Žūka 67105933

